

Tööõnn läbi mitmekülgse hariduse

Tiina Saar, Äripäeva Tööjõuturg
toimetaja ja karjäärinõustaja

Tähelepanekud kogemusest

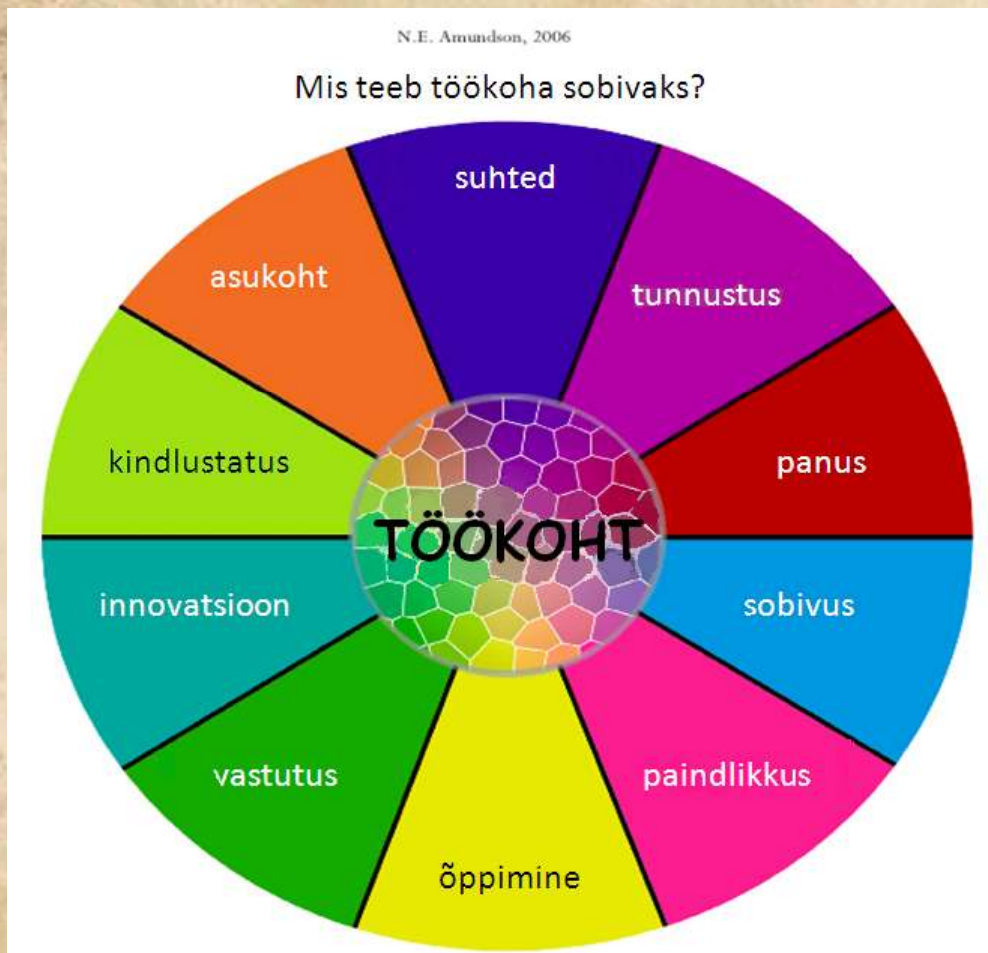
- Ettevõtetes, kus ei keskenduta pehmetele väärtustele, sh ei pakuta kodanikuharidust, on töötajad õnnetumad
- Kolmekümnendates inimesed on kogunud vähemalt kord elus tööalast läbipõlemist
- Inimesed ei leia sageli oma kohta elus, ei suuda siduda hobi ja tööd
- Tööalaste ja hariduslike valikute juhuslikkus

..veel

- Ihaletakse midagi muuta, kuid puudub tajuda enda kohta ja teave võimalustest
- Kolm suunda murdepunkti saabumisel: inimestele suunatud tegevus, loovpraktiline lähenemine, elustiili ettevõtlus
- Puuduvad tööoskuste kõrval mitmed emotsionaalsed ja sotsiaalsed kompetentsid, mis aitaksid tööturul edasi
- Reaalsuuna ja humanitaari eristamise hukatus

Töökoha väärtused

Tööturu muutused

- Kõrge töötuse määr heidutab, samas varjatud tööturg on palju elavam kui arvame
- Osades piirkondades ja valdkondades keerulisem, samas julgus, loovus ja spontaasus aitaks
- Eesti põhiliseks probleemiks loetakse madalat kvalifikatsiooni ja multifunktsionaalsete oskuste puudust
- Uued ametikohad, milleks puudub teave, oskus ja kvalifikatsioon, isiksus loeb..

Tööturu muutused

- Inimeste aktiivne eluiga pikeneb, sellest tulenevalt on elukestev õpe võtmetähtsusega
- Noorte puhul pole küsimus selles, kelleks sa saad, vaid mis on su esimene valik
- Karjäärinõustamine muutub elutähtsaks ja ka enesejuhtimisoskuste õpetamine (*life skills*)
- Kogemustest ja teadmistest üha olulisem on inimene ise ja tema õppimisvõime

Tööturu muutused

- Erinevaid töökohti tuleb juurde ja uued ametid tekivad erinevate valdkondade ristumiskohas (hobid/väärtused ja kompetentsid/oskused/võimed – T – kujuline isiksus)
- Tuleviku põhilised suundumused on meditsiin ja heaoluteenused, rohelised töökohad, IT
- Karjäär tähendab rahulust pakkuv eneseteostus ja on olemas viis erinevat karjääriviisi

Võimalused edasi liikumiseks

- Vertikaalne karjäär
- Horisontaalne karjäär
- Ametikoha sisene karjäär
- Kannapööretega karjäär
- Kaleidoskoop karjäär

Töö muutunud tähendus

- Edu ei ole see, mida Äripäeva TOPidest võime lugeda
- Tööl ei saa olla võrdusmärki identiteedi vahel
- Tööle ei saa otsida imeinimesi
- Karjäär ei ole sama mis karjerism
- Karjääri tegemine on rahuldustpakkuva eneseteostuse leidmine

Tuleviku ametiteks valmisolek..

- Globaliseerumine seab Euroopa Liidule jätkuvalt uusi väljakutseid, seepärast vajab iga kodanik laialdasi võtmepädevusi, et paindlikult kohaneda kiirete muutuste ja maailmaga, kus kõik on omavahel üha enam seotud.
- Võtmepädevused on pädevused, mida vajavad kõik inimesed, et tagada eneseteostus ja areng, kodanikuaktiivsus, sotsiaalne kaasatus ning tööhõive.
- Emakeeleoskus; Võõrkeelteoskus; Matemaatikapädevus ja teadmised teaduse ja tehnoloogia alustest; Infotehnoloogiline pädevus; Õppimisoskus; Sotsiaalne ja kodanikupädevus; Algatusvõime ja ettevõtlikkus; Kultuuriteadlikkus ja -pädevus.

Mis on õnn ja millest see sõltub?

- www.happyplanetindex.org – 174 koht 178st, st. mõõdetakse subjektiivse rahulolu, oodatava eluea ja ökoloogilise jalajäljega (et inimesed elaksid pikalt ja tervelt ning nende maailmas eksisteerimine ei nõuaks ressursi)
- Martin Seligman “Ehe õnn” – see ei sõltu rahast, ega mitte tervistestki, kogukonna tundest hoopis..

Mida ise saame teha

- Sotsiaalne innovatsioon ettevõtetes
- Suurem avatus
- Rohkem karjäärinõustamist
- Rohkem teavet võimaluste kohta
- Rohkem häid näiteid jagada
- Ülle Matt: “Ühe ettevõtte (personali)juhi eesmärk ei saa olla ei rohkem ega vähem kui iga töötaja isiklik õnn ja kodurahu..”

Sotsiaalne innovatsioon

Sotsiaalne innovatsioon, teisisõnu inimeste algatatud ja ellu viidud uuendused, mis on muutnud ettevõttes töötamise meeldivamaks, toonud ettevõttele edu, parandanud mainet, infoliikumist, kultuuri vms, on üks vägev juhtimisvahend, kui seda osata kasutada. See ei vallandu iseenesest, vaid vajab teatud tingimusi. Tingimused aga ei ole teab kui keerukad. Näiteks ei ole sotsiaalseks innovatsiooniks vaja üliandekaid inimesi, karismaatilist juhti ega ka peent töökeskkonda, ülierilist toodet või tegutsemisvaldkonda. Kindlasti on vaja aga avatud õhkkonda, improviseerimisjulgust ja suurt usaldust.

Võimekuse suurendamine

TTÜ õppejõu Liina Randmanni sõnul on sotsiaalne innovatsioon vajalik töötajate produktiivsuse suurendamiseks, et säilitada olemasolevat heaolu tasandit ja sotsiaalset turvalisust. See on ka potentsiaalsete töötajate teadmiste ja oskuste suurendamine, et konkurentsi ja teadmispõhise ettevõtluse kaudu suurendada loodavat lisaväärtust ja töötajate heaolu. Suurendades organisatsioonide innovatsiooni võimekust, suurendame võimekust võtta kasutusele loodut.

Sotsiaalse innovatsiooni eelduseks on head suhted!

Kuidas teha elust kunstiteos!

- Just nii, nagu sa mõtled, Sinu elu kulgebki – Brian Tracy
- Avatus ideedele ja võimalustele, küll need siis paljunevad

Jaksu inimeste valgustamisel ja
inspireerimisel!

Aitäh!

Tiina@aretesaar.ee